

سه قز

ج. س. سۆران

soran909@hotmail.com

سه قز ئەهێ شاری میژویی له میژم
سه قز ئەهێ خاوهنی میژوی درمیژم
ئەتۆ بوی نیشگههێ تهختی دیاکو
دیاکوئی ئیمپهراتووری گهلی تۆ
دیاکوئی خاوهنی نا و و نیشانه
قهراڵی گهوره هیزی ئەهه زهمانه
له دهشتی زێری تۆ زهدهشت ژیاوه
له دوندی تۆ گری ئاگر گراوه
به هیزی بیرى رووناکی ئەویستا
خه لک حالین و دهروهستن ئەویستا
خدهی پاک و وتهی پاکى مه شوورن
چ ئەوهی واین ، له کاری بهد به دوورن
تهلاری زیویهت ناوی به ناوه
قه ئایهک بو ، لهوئ مانى ژیاوه
که مانایی ده ئین خه لکی ئەوئ بوون
مانا وهیه ، که مانیش ههه لهوئ بوون
به هۆی ئەنتیکه کۆنینهی ئەویوه
ولاتی مه وهه نیوی به نیوه
له موورزهی له ندهن و بیړلین و تاران
له پاريس و له باقی گهوره شاران
هه چی جیهک ده چی ، مه شهووره نیوت
هه موی پریه ، له ئەلماس و له زیوت
له ئاساری به نرخى گهوههرینت
له میژوولکه و له پیشینهی بهرینت
ئەوهی شوینه به سامانت غه نی بو
فه قهت سه ققز له به شدا بیبهه ری بو
له زیندان و له قهسری شیسى سه ردار
که هه لکه وتون له نیو مه لبه ندی هه وشار
سه دان شا وهک سوله یمان لی ژیاوه
له میژودا ، هه موی شه رحی دراوه
که ره فتوشت که ئەشکهوت و قه ئایه
له میژودا ، که لایه و سه رمه ئایه
له کاتیگدا ولاتی سه ره به خو بوی
سه روکی ئەم هه ریمانە ئەتۆ بوی
ئەتۆ هاوشانی که لده و رۆمی کۆنی
وهه کۆنی ، که سى نازانى چۆنی
ئەوندهت باسی میژویی له لایه
که باسی ئەو ، له دهست ئەم باسه نایه
له پاشا دینی ئیسلام هاته مالت
محهمه د بو به میعمارى خه یالت
ئەتۆی زیدی گه لی پیاوان گه و ره

ئەتۆی مینگەئەمیر و میری دەورە
خەلیفەئەستەموولی نوینەری دین
کە دینی کردە گەبجاری گەپ و قین
خەیاالی خاوی کەوتە نیو خەیاالەو
بە ئەرکان و بە تۆپ و هیزی زالەو
بە هیرش هاتە سەر ئەم خاکە پاکە
کە دیلی کا ، هەمو ئەم خەلکە چاکە
دلوڤانی بە ناوی سەیفەدین خان
ئەمیری سەققز و جیی ریژی هەموان
لە هۆزی ئەردەلان و خیلی شازت
لە زومپەئە خانەدانی سەرفەرازت
بەرگرتن بە تەگبیر و بە نێزە
مروقی وا ، بە حەق بەرز و بەرێزە
بەلام ئەرکان بە قیل و حوققەبازی
بە پیلان و دەسیسە و قیلەبازی
بە ناوی دین و ئایینی خوداوە
لە پش پەردەئە فر و قیل و ریاوە
لەداری دا ئەمیری مەزنی کوردان
غەمینی کرد ، جەحیل و پیر و وردان
ئەگەرچی دواي ئەوئەش سەرکوت کراوی
بەلام سەققز! ئەتۆ هەر مای و ماوی
حەماسەئە شیرەژن ، هی پاشەرۆکە
خەباتی گیانفیدایی هەشت سەرۆکە
سەرۆکی هەشت سەرۆکت هیند بەناوە
کە سالاری بە بەژنی ئەو براوە
ئەمینی ئەسەدیش ناوی دیارە
سەدیقی ئەسەدیش گەورەئە دیارە
لە بەستین و لە شانۆگەئە هونەرەدا
لیباسی فەخری کوردانت لەبەرەدا
لە ئاسمانی هونەر ناھیدە بەرزە
لە مێرپیخە و کەچی ناھیدی عەرزە
ئەوی دی ئەخشی وەک دەستانی مانی
بەووە بەندە ، هونەر مان و نەمانی
برای زینئە لە نیو کوردە مەشوورن
نەشەئە زینن ، قەوامی قامی شوورن
دەزانی شوینەواری کاکێ زاری ؟
گولستانە لە وێژەئە کوردەواری
چەئە جوانن گولئە شیعری خەمینت
ئەدیئی جوانە مێر و دلخەزینت
لە زانادا ، رەفیغ و دەولەمەندی
وہا بەرزئە وەکو کوئستانی لەندی
نیووغی شیخ حەسەن ، پیتۆلی گەورە
گەلی فەخرە لە بۆ زانستی دەورە
خەتی دەستی وەها تاق و سەلیسە
کە قورانی لە دنیاادا ، نەفیسە
سەرەپیاوت هەمو روون و بزانت
دژی جەرە و چەتە و لات و بزانت
ژنانت خاوەنی دەرک و خەیاالن

نمونه‌ی کوردن و کانی که مالتن
کورانق قاره‌مانی بئینشان
له ریی عیلما ئەکۆشن، بیوچانن
کچانی تۆ رجه‌ی ژیلایه رییان
له جیی پەرجه‌م هه‌مو ئالایه پئیان
هه‌ریمی تۆ به دیمهن وه‌ک به‌هه‌شته
جیایه، به‌نده‌نه، گولزاره، ده‌شته
وه‌نه‌وشه‌ت خیلگه‌یه بو لۆ و وه‌نه‌وشه
به‌هارانه له‌به‌ر شینی وه‌نه‌وشه
هه‌وارگه‌ی نه‌که‌رژۆزت تهرز و به‌رزه
له به‌رزیدا، ده‌لئی سه‌ربانی عه‌رزه
که‌لی خانق له‌ روژاوا چه‌قیوه
که‌سه‌ی شانۆی وه‌ها شه‌نگی نه‌دیوه
ئه‌مه نه‌ختی له‌ ئه‌وسافی ئه‌تۆ بوون
ئه‌وانه‌ی بوون، له‌ بیری من وه‌کو بوون
سه‌قز ئه‌ی لانکی فه‌ره‌نگ و میژو
ئه‌ری ئه‌ی گه‌وره‌شاری سه‌رده‌می زو
ئه‌ویستاکه وه‌کو پئیشو نه‌ماوی
به‌یه‌کجاری وه‌پشتی گوی خراوی
له‌ به‌رچی خه‌لکه‌که‌ت بی بیکار و بارن؟
کز و ده‌سته‌نگن و رووت و هه‌ژارن
زمانی ژینه‌وه‌ر نازاده پاکی
له‌ ده‌ریایی و له‌ بو‌شایی و له‌ خاکی
ته‌نانه‌ت کونده‌بووش کوندی ئه‌خوینی
فه‌قه‌ت کورده ئه‌بی کوردی نه‌خوینی
ئه‌دیبت پاکی ئاواره و هه‌ژارن
شپرز و بیکه‌س و هه‌ردی و په‌ژارن
خه‌لاتی نووسه‌رت به‌ره‌م درینه
میدالی هۆنه‌رت روژی برینه
گورانی و به‌سته و لاژه و مه‌قامت
حه‌ماسه و هۆره و به‌یت و که‌لامت
دزیویانه دزانی چه‌شنی تاتلیس
له‌ تارانه‌و، هه‌تا ئامید و بتلیس
هونه‌رمه‌ندت غه‌واره و بیپه‌نابه
ره‌فایل بی، که‌ساس و که‌مه‌هایه
ئه‌دیب و نووسه‌رت بو دا‌ئه‌تاشن
له‌وه‌ی بئمایه و هین و قه‌لاشن
ئه‌مه پاکی نه‌خۆشی ده‌رده کورده
په‌تایه، هی زله و مندال و ورده
له‌ جییه‌ک نا، له‌ پئنج جی هه‌ر وه‌هایه
مرۆقی کورد، غه‌واره و بیپه‌هایه
له‌به‌رچی کاری خۆت بئناسپیرن؟
ره‌ئیس تۆ له‌ شارانه‌و ئه‌نیرن؟
له‌ نیو تۆدا، مه‌گه‌ر قه‌حتورپرجاله؟
مه‌گه‌ر چی که‌متره، قاله له‌ ناله؟
له‌ میژه پئی وتوین مامه پیری
(به‌ده‌ستی خه‌لک به‌ته‌نیا مارئه‌گیرئ)
وه‌رن چاره‌ی بکه‌ن ئدم ده‌رده پیسه

دهنا کارو ههموی ریس و گوریسه
پهره‌ی زانست عیلاجی دهرده کورده
دهوایه و مه‌له‌می کوردانی گورده
دهسا، بێن و بخوینن، ههر بخوینن
به روژ و شهو و شه‌ی زانست بچینن
گه‌لی زیندو، گه‌لیکه خوینده‌واره
له تیکنیک و له زانینا ته‌یاره
گه‌لی، که باسه‌واد و باسرووره
له دنیا‌دا، له گش کۆسیی به‌دوره
چه‌کی کاری رمی پینووسه ئیستا
مه‌یانی شه‌ر په‌ره‌ی لینووسه ئیستا
سروودی جه‌نگ گه‌شه‌ی رینووسه ئیستا
په‌ری زانست کچی فینووسه ئیستا
له مه‌یدانی ژیا‌نا بیر و ته‌گبیر
برشته‌ی زیاتره، تا شیر و تا تیر
دهسا رابن، به‌سۆرانی بخوینن
به‌ره‌ی خه‌وتو له خه‌وتن، راپه‌رینن